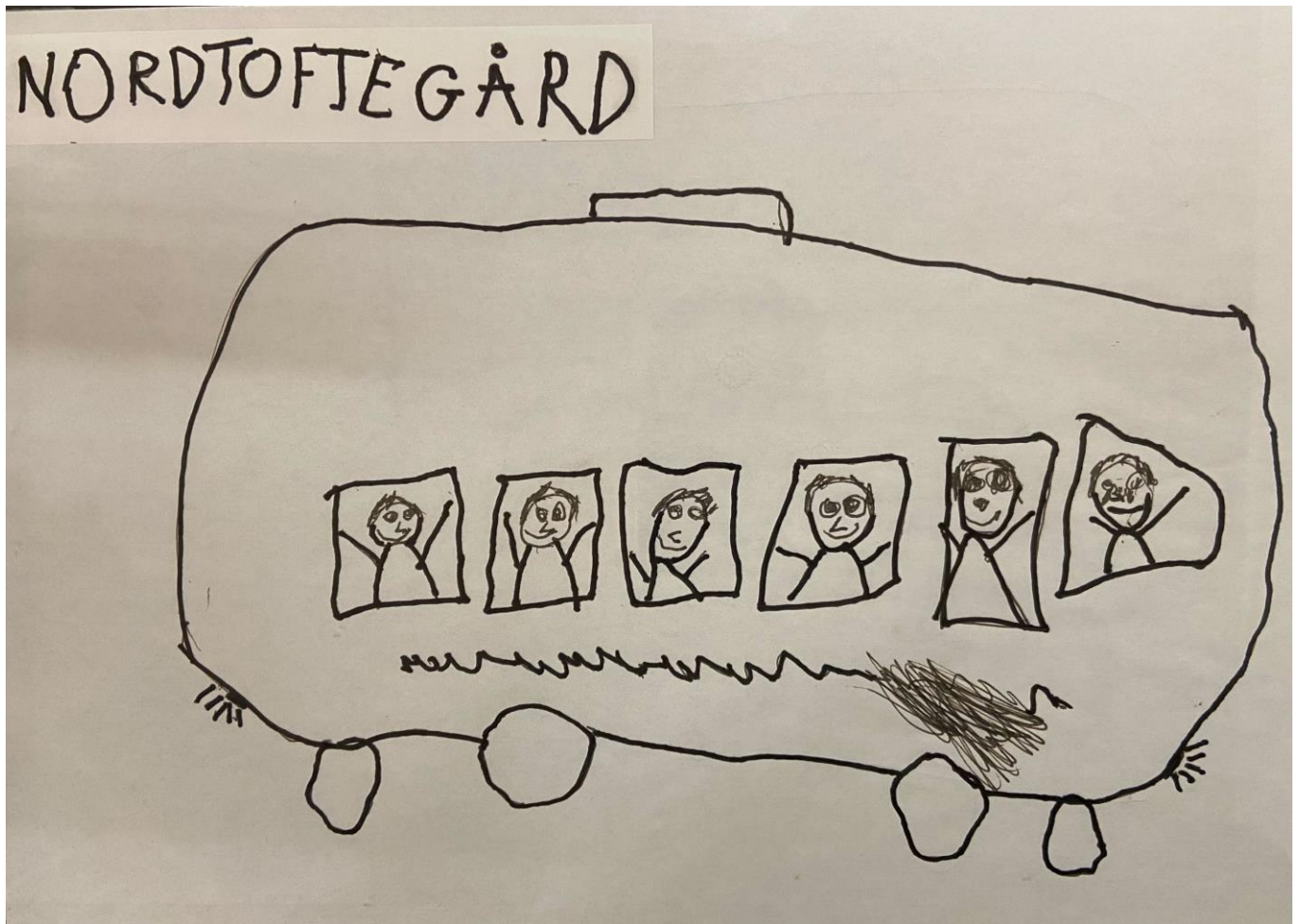

Pædagogisk læreplan for Nordtoftegaard Udflytterbørnehave 2022

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Hvem er vi?

Nordtoftegaard Udflytterbørnehave er beliggende i Brønshøj/NV, hvor der er opsamlingssted og i Jersie hvor selve børnehaven holder til. Vi er en selvejende institution med driftsoverenskomst med Københavns Kommune.

Opsamlingsstedet (Mosehuset)

Vores opsamlingssted ligger lige ned til Degnemosen i et gammelt bindingsværks hus og består af 2 rum og et køkken samt en dejlig lukket gård, hvor der er en stor sandkasse, borde og bænke og klatretræer.

Børnene bliver modtaget i køkkenet og det er vigtigt for os, at hvert enkelt barn føler sig set og taget godt imod. Når der møder flere voksne ind, breder vi os ud, så der er mulighed for stille fordybelse i det ene rum eller leg med magneter, klodser eller andet i det andet rum.

Der er også mulighed for at lege udenfor.

Busafgang og hjemkomst er meget sikkert, da bussen kører ind i den aflukkede gård og vi derfor ikke skal krydse fortov, cykelsti eller lignende.

Børnehaven i Jersie (gården)

Nordtoftegaard er en del af en gammel firelænget bondegård i landsbyen Jersie. Vi har til huse i en længe opført i 2005. I de andre bygninger er der to børnehaver fra henholdsvis Sydhavn og Indre Nørrebro. Hver institution har egen ledelse, men vi har cykellegeplads og "fællesarealet" til fælles afbenyttelse.

Udendørsarealet

Vi har et kæmpe udeareal som rummer:

- Stor bålplads, hvor vi laver bål mindst én gang om ugen og hvor børnene sidder og øver sig i at snitte.
- Udekøkken, hvor børnene er med til at tilberede eftermiddagsmåltider og bålmad.
- Mange frugttræer, højbæde med krydderier og tilsåede grønsager, nøddehegn og bærbuske.
- Klatretræer.
- Gynger, rutsjebane og forhindringsbane - lavet på en arbejdsdag af forældre og børn efter børnenes ønsker.
- Fodboldbane
- Landsby med 3 legehuse
- Værkstedskur med høvlbænk og værktøj
- Fællesareal med kælkebakke og amfiteater
- Marker lige udenfor, 3 km til skov og strand
- Landsby med kirke og kirkegård
- Landsbyens legeplads

Et slaraffenland for leg og læring

Indendørsarealet

Da huset blev bygget i 2005, var der stort set kun 2 aflange rum uden opdeling.

Derfor har vi fået lavet fleksible rum-inddelere, således at vi har kunnet skabe en masse små lege- og læringsrum.

Der er således:

- Et børnekøkken
- En dukkekrog
- Et eventyrhus
- En sminkebod (som mest bliver brugt til at lege bus)
- Et dukketeater/butik
- En krog til konstruktionsleg
- En udklædningskrog
- En krog til leg med ridderborg og piratskib
- Et hyggested hvor børn kan trække sig og være i ro med en bog eller historie i høretelefonerne
- Et bibliotek
- Et loft hvor der er puderum, men også plads til at lave rytmik eller holde fester

Børn

Der er 52 børn i Nordtoftegaard i alderen 2,10 – 6 år.

De er fordelt på 2 stuer: Ræv og Mus De har hver deres rum til at spise frokost i ellers bliver stuerne også brugt til forskellige funktioner. Musestuen er værksted for kreative aktiviteter og har 3 faste staffelier og masser af kreative materialer. Rævestuen bliver brugt forskellige stillesiddende sysler med puslespil, bræt- og kortspil, lave perleplade m.m.

Vi arbejder dog også på tværs af stuerne i løbet af dagen og har derfor også en inddeling i Lille-, Mellem- og Storegruppe.

Frokosten bliver indtaget på barnets stue. Indtil det er helt trygt. Herefter kan man også gå på gæstevisit på den anden stue, hvis man har fået en rigtig god ven dér.

Storegruppen kører særskilt fra september til maj. Der er tilknyttet en pædagog fra hver stue og de har deres eget rum hvor de arbejder og også spiser frokost.

Pædagogisk grundlag

”Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

”Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

” De centrale elementer er:

- **Børnesyn.** Det at være barn har værdi i sig selv.
- **Dannelse og børneperspektiv.** Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- **Leg.** Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- **Læring.** Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- **Børnefællesskaber.** Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- **Pædagogisk læringsmiljø.** Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- **Forældresamarbejde.** Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- **Børn i udsatte positioner.** Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- **Sammenhæng til børnehaveklassen.** Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

”Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

”Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber.

Børnesyn:

I Nordtoftegård tager vores børnesyn udgangspunkt i det gode børneliv. Børn skal have nærhed, omsorg og gode relationer til os voksne for at udvikle sig. Samtidig skal de også have voksne som har overskud, er engagerede, sjove og som kan være fleksible i hverdagen og følge børnenes spor. Voksne som siger mere ja end nej. Det er de voksne som er ansvarlig for kontakten til det enkelte barn og ansvarlig for den gode stemning i børnehaven.

Vi anerkender det enkelte barn og ser det som selvstændig og kompetent. Vi prøver at give barnet medbestemmelse hvor det er muligt, vel vidende at det i sidste ende er os der beslutter hvad der er hensigtsmæssigt for barnet på baggrund af vores viden, indsigt og erfaring. Vi tænker at børn udvikler sig ved, at vi tager udgangspunkt i deres stærke sider og ad den vej styrker de kompetencer, hvor de har udfordringer.

Dannelse og børneperspektiv:

Vi prøver i Nordtoftegaard at skabe pædagogiske læringsmiljøer, hvor børnenes interesse og deltagelse er i centrum. Vi tænker, at der er mulighed for læring i mange forskellige situationer i børnehaven. Det være sig i hverdagsituationer som f.eks. i garderoben, på badeværelset, frokost, madlavning, havearbejde eller i enhver dagligdags syssel. Vi veksler mellem planlagte voksenstyrede projekter med udgangspunkt i, hvad børnene er optaget af, ikke planlagte aktiviteter og fri leg med udgangspunkt i børnenes interesser eller ønsker.

Vi har både aldersintegrerede og aldersopdelte læringsmiljøer som giver børnene mulighed for at blive hørt, få indflydelse og få med- og modspil af deres kammerater.

Leg:

Hos os er legen barnets vigtigste aktivitet. Det er hovedsageligt gennem legen, at barnet lærer noget om sig selv og om livet sammen med andre. Legen skal ses som et fristed, hvor barnet - via inspiration fra dagligdagen - kan forholde sig til den og tilpasse sig den omkringliggende kultur.

Børnene bruger legen til at bearbejde deres oplevelser og følelser. Børnene bevæger sig mellem fantasi og virkelighed.

Der øves et utal af sociale færdigheder gennem legen. Der bliver samarbejdet og løst konflikter. Barnet lærer sine stærke og svage sider at kende. Samtidig lærer barnet sine egne og andre børns grænser at kende. Endelig lærer barnet normer og regler gennem legen.

Hos os går de voksne nogle gange foran i legen, da de har en viden, erfaring og overblik som gør, at børnene kan blive introduceret til nye lege eller videreudvikling af legen. Andre gange går vi sammen med børnene og udvikler legen i fællesskab. Endelig kan vi være bag børnene og observere og hjælpe hvis børnene ikke selv kan løse deres konflikter.

Det er vores erfaring, at nogle børn har svært ved at indgå i legen. De mangler fælles erfaringsgrundlag. Vi er derfor begyndt at arbejde med en metode som tager udgangspunkt i Kristina Avenstrup og Sine Hudeceks bog "Kom ind i legen". Denne metode kan være med til, at alle børn får mulighed for at være del af et legefællesskab og kan få en rolle i legen med hjælp fra den voksne.

Vi har arbejdet med at udvikle mange små læringsmiljøer, hvor børnene kan lege i mindre grupper og udvikle deres fantasi. Det gælder både indenfor og udenfor.

Vi bestræber os på at skabe et inkluderende legefællesskab, hvor alle børn har mulighed for at være med i legen.

Børnene må dog godt sige nej til at andre skal deltage i deres leg. Det er vores erfaring at, at hvis børn bliver tvunget til at tage nogle andre børn med i legen, vil legen ofte slutte. Vi lægger vægt på at hjælpe børnene med at sige nej til leg på en respektfuld måde og at det ikke er hver gang man siger nej til at lukke andre ind. Det er vores ansvar at hjælpe de børn som bliver afvist ind i nogle andre legefællesskaber.

Læring:

Vi har mange forskellige læringsmiljøer i børnehaven. Vi tænker, at børn lærer ved at bruge deres krop og sanser. Legen er her den vigtigste metode. De udvikler kompetencer i samarbejde, forhandling og konfliktløsning og får også styrket deres fantasi og sociale relationer.

Indenfor er læringsmiljøerne mangfoldige og. Vores dejlige udendørsarealer giver mulighed for at bruge deres krop og sanser ligesom der er meget naturvidenskabelig læring i forhold til nedbør, temperatur, dyr, årstider, kompostbunken, sandkassen, etc. Det er op til de voksne sammen med børnene at undre sig, stille spørgsmål ved, undersøge og eksperimentere.

Vi tror der er meget læring for børn i at få nye fælles oplevelser. Vi benytter derfor skov, strand, kalkgrav, naturskoler, arken og formidlere udefra når vi har projekter etc. Vi taler om turene inden vi tager afsted og efterbearbejder dem når vi kommer hjem. Disse ture foregår ofte i alderssvarende grupper.

Børnefællesskaber:

Vi har 3 typer af overordnede børnefællesskaber. For det første er der fællesskabet ved at vi alle er i samme børnehave. Derefter er der Musebørn og Rævebørn, altså stuefællesskabet. Endelig er der vores aldersopdelte fællesskab i lille-, mellem- og storegruppen.

Disse fællesskaber gør, at børnene har mulighed for at deltage på flere forskellige niveauer i fællesskaberne og skabe venskaber på tværs af alder og køn.

Vi foretrækker at dele børne op i mindre grupper og bruge hele børnehavens rum. Dels fordi vi kommer tættere på det enkelte barn, men også fordi vi af den vej bedre kan inkludere børn som er marginaliseret i det sociale fællesskab. Vi tænker at der er mere nærhed og kontakt. Så hellere færre voksne, til færre børn end mange voksne til mange børn.

Vi bestræber os på at skabe rammer for, at alle børn kan få en ven. Da nogle børn har svært ved at skabe tætte relationer til andre børn, prøver vi at skabe små fællesskaber for dem, hvor de har større mulighed for at skabe relationer.

Samarbejde med forældre om børns læring

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Vi anser forældresamarbejdet som en essentiel del i understøttelse af børnenes trivsel og læring. Allerede under indkøringen afsætter vi tid og ressourcer til at skabe et godt forældresamarbejde.

Når barnet er indskrevet i børnehaven, sender leder velkomstpjece til forældrene om bl.a. indkøring og det at være ny forælder/barn i børnehaven samt årskalender. Inden barnet starter i Nordtoftegaard, bliver der afleveret et velkomstbrev i hjemmets postkasse. Her er der en velkomsthilsen fra barnets kommende stue, et fællesbillede og hvem der bliver dets primærpædagog.

I samarbejde mellem institutionens bestyrelse bliver de nye forældre kontaktet af bestyrelsen – både via mail og personlig kontakt. Dels for at få sat ansigt på, hvem der er medlem af bestyrelsen og dels for at have én man kan henvende sig til for at høre om andres erfaringer f.eks. om indkøring eller andre usikkerheder. Når vi kører børn ind, er det ikke kun vigtigt, at børnene føler sig trygge, men at også forældrene gør. Der er derfor også altid mulighed for at ringe, hvis der er noget man er usikker på. Tre måneder efter indkøring holder vi samtale med forældrene, for at tale om barnets trivsel, hvordan de synes indkøringen er forløbet og hvordan forældresamarbejdet har været indtil videre.

Eftersom vi er en udflytterbørnehave, har forældrene ikke så store muligheder for at få et indblik i barnets hverdag. Derfor bestræber vi os på at have en god dialog med forældrene. Både i forhold til de gode dage, men også dage der har været svære for barnet. Hvis vi observerer, at et barn har udfordringer, kan vi indkalde forældrene til et møde for, at vi i samarbejde kan finde ud af, hvad der hjælper barnet bedst.

Hver dag udsender vi pr. mail en generel beskrivelse af dagens aktiviteter, så forældrene har mulighed for at tale med deres barn om dagen. Til underbyggelse af disse mails lægger vi fotos på hjemmesiden, som viser nogle af de aktiviteter deres barn har deltaget i, så forældrene kan spørge deres barn om, hvad de har været med til og kan spørge ind til aktiviteterne hos personalet. Herudover kommer der også løbende nyhedsbreve fra lederen med generelle informationer.

Vi samarbejder også med forældrene om det enkelte barns trivsel ved at inddrage dem i deres barns trivselsundersøgelse, som vi laver to gange årligt.

Der bliver foretaget sprogvurdering, af de 3- og 4-årige, som vi tænker er nødvendige. Alle 5-årige bliver sprogvurderede og denne test bliver sammen med barnets øvrige kompetencer taget op til en individuel skoleforventningssamtale (5 års status), som forældrene får tilbudt i efteråret, når barnet starter i storegruppen.

For at samarbejde omkring børnene, har vi også 2 fælles forældremøder årligt og et forældremøde specifikt for storegruppens forældre. Disse møder omhandler også børnenes trivsel og læring og samarbejde med forældrene omkring relevante udviklingstemaer hos børnene.

Vi arbejder meget med at skabe bro mellem hjem og institution. Det gør vi gennem traditioner såsom jule-, sommer- og høstfest, påske- og julefrokost, arbejdsdag og bedsteforældredag.

Bestyrelsen er også en vigtig del af dette arbejde, idet de står for den årlige overnatning for børn og forældre samt en legedag for den nye lillegruppe i Mosehuset (vores opsamlingssted).

I forbindelse med projekter bruger vi forældrene som en ressource og inddrager forældre, som kan bidrage til vores projekter.

Børnene får også, når de starter i børnehaven, en lille feriekuffert, så de har mulighed for at medbringe fotos og ting fra deres ferie. Disse ferieminder bliver vist og fortalt til de øvrige børn, når de vender tilbage fra ferien.

Børn i udsatte positioner

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

I Nordtoftegaard har vi jævnligt børn, der i kortere eller længere tid befinder sig i en udsat position, enten p.gr.a sprogsvækkigheder, fysiske udfordringer eller andre årsager. Vi arbejder med børn i udsatte positioner med udgangspunkt i barnets styrker og kompetencer. Gennem samarbejde med f.eks. psykolog og, tale-/hørelærer forsøger vi at udvikle de kompetencer barnet er udfordret. Gennem fælles planlægning og rammer prøver vi at inkludere de udsatte børn i vores børnefællesskaber.

Vi bestræber os på at tilrettelægge et pædagogisk læringsmiljø, hvor der er plads til forskellighed.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I Nordtoftegaard har vi det, vi kalder en storegruppe. Storegruppen har et forløb for sig selv fra september til og med april og har tilknyttet en pædagog fra hver stue.

I storegruppen forbereder vi barnet på overgangen til fritidsordning og skole.

Vi vil gerne styrke barnet fysisk, psykisk, socialt og kognitivt.,

Fysisk arbejder vi med sanseoplevelser, sanseintegration og kropsbevidsthed – at kunne mærke sig selv

- Mandag er der tilrettelagt forløb der tilgodeser koordinationsevner, smidighed, kondition.

Psykisk prøver vi at styrke børnenes selvværd og selvtillid.

- Vi prøver at motivere børnene til at udtrykke deres holdninger i fællesskabet. Og giver dem mulighed for at tage initiativ til leg, dialog og aktiviteter.
- Tigertræning der kan øve barnet i at sætte egne grænser overfor kammeraterne samtidig med også at kunne aflæse kammeraternes kropssprog og grænser.
- Vi arbejder også meget med barnets robusthed, selvhjulpethed og kunne tage ansvar for sig selv. At kunne håndtere konflikter og lægge strategier.
- Vi øver børnene i at give udtryk for deres følelser og bruger i den forbindelse Lars Rasborgs spejlingsmetode.

Socialt arbejder vi med:

- Kunne modtage en kollektiv besked, sidde stille og kunne lytte til hinanden, vente på éns tur.

- Man skal kunne udvise empati og vide at man er en del af et fællesskab.
- Rolleflexibilitet. Vi hjælper børnene til selv at tænke over handlemuligheder og hvis dette ikke fungerer guider vi barnet.

Kognitivt:

Under frokosten prøver vi at være nysgerrige sammen med børnene omkring temaer og tanker som vi kan reflektere over:

- Liv/død.
- Sammenhænge i verden religiøse, sociale, kulturelle, historiske, naturvidenskabelige mm.

Dette underbygger vi med aktiviteter som f.eks. gennem ture til Karlstrup Kalkgrav, kunstmuseet Arken, den lokale kirke eller bare på marken udenfor børnehaven og Københavns naturskoler.

- I dagligdagen taler vi om bogstaver, tal og former, vægt
- Vi arbejder også med fantasi og kreativitet bl.a. gennem projekter og musikalske forløb.
- Rim og remser.

Vi afholder vidensoverdragelsesmøder med forældre, fritidsordning og skole i de tilfælde hvor der er behov for dette.

Inddragelse af lokalsamfundet

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Vi bruger Solrød bibliotek, vi besøger Jersie kirke til jul hvor vi synger salmer og ser krybbespil, vi besøger den lokale skole i Jersie med Storegruppen for at få en fornemmelse af hvordan en skoledag forløber.

I Brønshøj deltager vi i idrætsdagen på Bellahøj skole og vi lægger hus til den lokale biavlforening Her får vi lov at komme med at se på bistader og høre om biernes liv og hvordan de laver honning.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Hvordan integrerer vi det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Vi har forsøgt at danne forskellige rum til forskellige formål. Hygge sig/være stille, kunne være vild, spille spil, bygge huler og baner, værkstedsaktiviteter. Rummene er udsmykket med børnenes kreative værker eller plakater af emner, der optager dem eller vi for tiden arbejder med.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

”Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

De pædagogiske læringsmiljøer hos os giver mulighed for at børnene udfolder, udforsker og erfarer på mange måder.

Vores fysiske rammer udenfor giver mulighed for at skabe miljøer som danner rammer for at barnet kan udvide sin erfaringsverden, erfare alene og i fællesskab med andre. Børn og voksne undrer sig i fællesskab over mange forskellige ting både inde og ude.

Udgangspunktet er, at alle børn skal behandles forskelligt for at få ens vilkår at udvikle sig under. Vores relationer til børnene er tætte og vores tilgang til børnene er anerkendende og positiv. Børn og voksne er i Nordtoftegaard ligeværdige men ikke jævnbyrdige. Det er de voksne som har indsigt, viden og erfaring og derfor også i sidste ende tager de endelige beslutninger.

I vores dagligdag veksler vi mellem børneinitierede aktiviteter, hvor børnene selv vælger hvad og hvem de vil lege med og vokseninitierede aktiviteter, hvor de voksne styrer/vælger aktiviteterne og vælger børnegruppens sammensætning ud fra pædagogiske overvejelser. Børnene er både opdelt aldersintegreret og aldersopdelt.

I hverdagen inddrager vi børnene i fællesskabet ved f.eks. at lægge dug på bordet, tørre borde af og feje. De er med til at bære brænde ud til bålpladsen, bygge bål op, være bålmaster, lave eftermiddagsmad sammen med en voksen etc.

Vi arbejder med at gøre børnene selvhjulpne f.eks. i garderoben. Vi tænker, at barnets selvtillid vokser ved, selv at kunne tag tøj på og ikke hele tiden skal spørge en voksen om hjælp.

Vores dag består både af forudsigelighed og struktur, men også af variation. Faste rutiner i forhold til bus og garderober, men aktiviteterne er forskellige. Ligesom vi også tager på en del ture ud af huset. Aktiviteterne er ofte afpasset efter om man er i lille-, mellem- eller storegruppen, naturligvis under hensyntagen til, at børnene i grupperne er forskellige steder i deres udvikling.

Voksne og børn finder stor glæde og fællesskabsfølelse ved de forskellige ture vi tager på. Her kan det enkelte barn få styrket sit engagement, livsduelighed og gåpåmod.

Social udvikling

"Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed.

Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Børnenes sociale udvikling støttes gennem forskellige læringsmiljøer.

Vi tænker, at legen er den vigtigste faktor for børns sociale læring og udvikling. Det er her igennem de øver sig på at forhandle, løse konflikter og indgå kompromisser.

De voksne i Nordtoftegård går nogle gange foran børnene i legen. Andre gange er vi sammen i legen. Vi er som noget nyt begyndt at arbejde med "legemanuskripter", hvor den voksne er med til at udvikle, styre og tildele roller i legen. Dette har vi startet op, da vi oplever at nogle børn kan have udfordringer med at komme ind i legefællesskaber eller at forstå legens præmisser.

Vi har flere fællesskaber i Nordtoftegård. Både det store fællesskab, stuefællesskabet og gruppefællesskabet i Lille-, Mellem- og Store gruppen.

I Nordtoftegaard er vi alle kammerater. Det vil sige at vi taler ordentligt til hinanden og hjælper hinanden. Men vi er ikke alle venner.

Vi har børn som har udfordringer med at skabe relationer. For disse børn skaber vi et lille fællesskab med et par andre børn. De kan f.eks. være inde at lege eller lave en aktivitet sammen med en voksen. Vi skaber rammerne for at få venskaber, men det er også vores erfaring, at det for nogle børn kan tage lang tid at udvikle venskaber.

Vi har bl.a. gode erfaringer med vores busmakkerordning ift. at skabe relationer. Her sidder barnet sammen med et andet barn i bussen om eftermiddagen i en længere periode. Busmakkeren bliver sammensat efter forskellige pædagogiske overvejelser og i de tilfælde hvor der er brug for at skabe en relation, sætter vi måske et barn sammen med én, hvor vi bare har anet en lille spirende kontakt eller et barn vi tænker kunne være et godt match.

Empati hos det enkelte barn er vigtig at udvikle gennem børnehavetiden. Vi taler om at være en god kammerat og taler om følelser. I hverdagen giver vi anvisninger på, hvorledes de enkelte børn kan agere.

Samtidig arbejder vi med "Tigertræning", som er en metode til at kunne aflæse andres følelser/grænser og samtidig kunne mærke sine egne og sige stop, hvis ens grænser bliver overskredet.

Kommunikation og sprog

"Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale.

Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

De sproglige kompetencer hos børnene er forskellige. Både p.gr.a. aldersforskelle og fordi nogle børn er flersprogede. Vi arbejder med at børnene har mulighed for at udtrykke sig gennem kropssprog, mimik og tale. Vi sætter ord på alt, hvad vi gør og her er vores rutinesituationer gode læringsrum for at øve den sproglige kompetence hos barnet.

Vi har øjenkontakt med barnet vi taler med og arbejder med at føre en samtale der, hvis muligt, veksler mellem barn/voksen over flere omgange.

Rutinemæssig sprogstimulering foregår ofte til frokost, hvor vi arbejder med højtlesning, rimekort, rim og remser, synger sange, viser rejsekuffert, leger ”Gæt et dyr”, Alias.

Tilrettelagt sprogarbejde: Her arbejder vi ofte i små grupper med sprogudfordrede og sprogstærke børn sammen således at et sprogudfordret barn kan spejle sig i det sprogstærke barn. I tilrettelagt sprogarbejde bliver der også lavet dialogisk læsning og spillet spil.

Vi sprogvurderer de børn, vi mener har sproglige udfordringer, for at se hvilke sproglige kompetencer vi skal styrke. Hvis sprogvurdering viser, at der er brug for fokuseret indsats indstiller vi barnet til tale-/høreleærer. Alle børn sprogvurderes, når de fylder fem.

Det er vigtigt at vi stimulerer børnenes ordforråd, begrebsforståelse og sproglige nysgerrighed og præmissen for en dialog.

Krop, sanser og bevægelser

”Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel.

Kroppen er et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, følelsesmæssige og sociale processer, ligesom al kommunikation og relationsdannelse udgår fra kroppen”.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Vi har i løbet af dagen tilrettelagt læringsmiljø, så det bliver muligt for barnet at bruge både fin- og grovmotorikken. Vi bestræber os på at lave forskellige bevægelseslege som f.eks Tigertræning, balancebane, rytmik, stopdans, mandagsløb og sanslege.

Når vi er på legepladsen i forskellig slags vejr understøtter det barnets sansemotorik og oplevelser med forskellige materialer som f.eks sand, mudder, vand, sne, visne blade. Alt sammen er det med til at give børnene en forståelse af deres egen krop og dennes reaktioner.

Vi guider børnene til at finde ud af, hvilken slags tøj, der er passende til vejret, men også at de selv mærker efter om de har det varmt eller koldt, er sultne eller tørstige.

Derudover præsenterer vi også børnene for finmotoriske aktiviteter, som har til formål at skabe ramme til fordybelse og ro. Det kan ske via lave perleplader, tegne, male, klippe, snitte, lege med modellervoks, bage, snitte grønsager, smøre rugbrød mm.

Nogle børn kan, andre har brug for at øve sig i at kunne mærke på deres krop, om de har brug for en pause. Her bruger vi vore "hyggested", hvor de kan slappe af med en bog/lydbog eller bare ligge og putte sig i nogle puder.

Natur, udeliv og science

"Naturoplevelser i barndommen har både en følelsesmæssig, en kropslig, en social og en kognitiv dimension.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også grundlag for arbejdet med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur."

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Vores udendørsarealer indbyder til at eksperimentere og undersøge. Der er gemmesteder, bakker, mudderhuller, sandkassen og en masse træer og buske.

Her kan børnene opleve årstidernes skiften og hvad det medfører af undren over vand, vind, sne, skyer etc. Samtidig er der en masse krible-krable dyr som vi undersøger og giver navne. Børnene undrer sig alene, i fællesskab eller sammen med de voksne. Vores udgangspunkt i samværet med børnene er, at vi kan undres og undersøge sammen.

Vi har æble-, pære-, blomme-, kirsebærtræer, hasselnøddebuske, hindbær, ribs og solbær som vi enten spiser løbende eller tilbereder som kompot, syltetøj, saft eller andet.

Tæt ved gården har vi skov, strand og kalkgrav, som vi besøger, så ofte som muligt. Vi besøger Københavns Kommunes Naturskoler. Her er også mulighed for meget sjov og undren. Turene er også med til at skabe fællesskabsfølelse.

Vi taler om kompostbeholderen, laver skraldeindsamlinger og har projekt om skrald, for at bidrage til at børnene kan få en forståelse af bæredygtighed.

I år har vi atter haft et hønseprojekt hvor vi ruger kyllinger ud. Når hønsene er blevet store nok, slagter vi dem og spiser dem.

Her er mange gode snakke om hvem kom først hønen eller ægget og en forståelse af at kyllingelort er godt for jordbærrene.

Kultur, æstetik og fællesskab

”Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet.

Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden.”

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Vi benytter os af forskellige muligheder ift. at arbejde med kultur og æstetik. Det kan være ved at høre forskellige slags musik i bussen om morgenen. Har vi projekt om Grønland hører vi grønlandsk korsang eller trommespil. Vi får besøg af en grønlander fra det Grønlandske hus, der fortæller om fangerlivet i Grønland, hvad man laver/leger som barn i Grønland, viser os ting der er skåret ud i narhval osv. Så prøver vi at lave en kopi af det grønlandske legetøj og leger bagefter at vi kører med snescooter ude på legepladsen.

Museet Arken bidrager også til et møde med kulturen. Børnene er nysgerrige på malerier og skulpturer og kan også selv være udøvende i børnerummet, hvor de kan opleve at benytte sig af forskellige materialer.

Traditioner er en stor del af vores liv i Nordtoftegaard. Her holder vi bl.a. Skt. Hans og høstfest med de to andre institutioner på gården og der bliver snakket om midsommer og gamle traditioner for høstfest på gårdene i gamle dage.

Vi har også mulighed for at komme til julegudstjeneste i den lokale kirke hvor vi bl.a. synger salmer og ser krybbespil.

Ofte går vores udflugtsture i området også gennem kirkegården. Her bliver der snakket meget om liv og død og hvad børnene har oplevet i den forbindelse.

Hvis det er muligt går vi også i teateret. Nogle gange i mindre grupper andre gange allesammen.

Evalueringskultur

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Læreplanen evalueres hvert andet år på personaledagen i januar.

Her ser vi på om, vi gør det vi har beskrevet, Hvis ikke – hvorfor. Skal der hankes op i vores arbejde ift. det vi beskriver eller skal vi lave praksis om ud fra de pædagogiske drøftelser vi har haft.

Herudover har vi devalueringer på stuemøder, personalemøder og pædagogiske dage.